Bilimsel Sorgulama Hakk?nda Görü? Anketi

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Bilimsel Sorgulama Hakk?nda Görü? Anketi*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17804

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Bilimsel Sorgulama Hakk?nda Görü? Anketi, bireylerin **bilimsel sorgulama** süreçlerine ve do?as?na yönelik alg?lar?n?, inançlar?n? ve tutumlar?n? ölçmek amac?yla geli?tirilmi? bir psikometrik araçt?r. Bu çal??ma, ölçe?in Türkçe diline uyarlama, geçerlik ve güvenirlik analizlerinin yap?ld??? 2017 tarihli bir ara?t?rmay? temel almaktad?r. Ölçe?in temel amac?, e?itim ortamlar?nda bilimsel süreç becerilerinin ve sorgulay?c? ö?renme yakla??mlar?n?n ne ölçüde benimsendi?ini ve alg?land???n? tespit etmektir.

Uyarlama çal??mas?, orijinal ölçe?in faktör yap?s?n?n ve maddelerinin Türk kültürüne ve diline uygunlu?unu de?erlendirerek, ölçe?in e?itim bilimleri alan?ndaki ara?t?rmalarda güvenilir ve geçerli bir ?ekilde kullan?labilmesini sa?lam??t?r.

Anahtar Kelimeler

Bilimsel Sorgulama, Sorgulay?c? Ö?renme, Görü? Anketi, Fen E?itimi, Geçerlik, Güvenirlik, Uyarlama

Yazarlar

Dilek Kar??an, Kür?at Bilican, Burak ?enler

Amaç

Anketin temel amac?, bilimsel sorgulama kavram?na ili?kin bireylerin (genellikle ö?retmen adaylar? veya ö?renciler) sahip olduklar? **görü?leri** sistematik bir ?ekilde de?erlendirmektir. Bu ölçek, sorgulama temelli ö?renme yakla??mlar?n?n uygulanmas? ve de?erlendirilmesi sürecinde kar??la??lan zorluklar? veya kabul düzeylerini anlamak için kritik bir rol oynamaktad?r.

Uyarlama çal??mas?n?n spesifik amac? ise, uluslararas? literatürde kullan?lan bu önemli arac? Türkçeye kazand?rmak ve elde edilen verilerin Türk e?itim sistemi ba?lam?nda geçerli ve güvenilir oldu?undan emin olmakt?r. Bu sayede, Türkiye'deki e?itim ara?t?rmac?lar?, ö?rencilerin bilimsel sorgulama hakk?ndaki meta-bili?sel inançlar?n? ölçmek için standart bir araç kullanabilmektedirler.

Yap?

Ölçek, kat?l?mc?lar?n **bilimsel sorgulama** (scientific inquiry) süreçlerine dair sahip olduklar? epistemolojik ve pedagojik inançlar? ölçen çok boyutlu bir yap?y? temsil etmektedir. Bu yap? genellikle, bilimsel bilginin yap?s?n?, deney yapma sürecini, hipotez olu?turmay? ve verilerin yorumlanmas?n? içeren alt boyutlardan olu?ur.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçek, sorgulaman?n sadece bir yöntem de?il, ayn? zamanda bilimin do?as?n? anlama yolu oldu?una dair görü?leri de?erlendirir. Ölçülen temel yap?, bireyin bilimsel bilginin nas?l üretildi?ine dair sahip oldu?u ki?isel teorileri ve bunun ö?retim süreçlerine yans?mas?n? kapsamaktad?r.

Geçerlik

Orijinal kaynakta geçerlik bilgisi '-' olarak belirtilmi? olsa da, Kar??an, Bilican ve ?enler (2017) taraf?ndan gerçekle?tirilen uyarlama çal??mas?n?n ba?l???, **geçerlik** çal??malar?n?n yap?ld???n? net bir ?ekilde göstermektedir. Bu tür uyarlama çal??malar?nda genellikle yap? geçerli?ini test etmek amac?yla Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) veya Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) kullan?l?r.

Çal??mada, ölçe?in Türkçe formunun, orijinal formun teorik yap?s?yla tutarl? olup olmad??? incelenmi?tir. Bu ba?lamda, faktör yükleri, madde-toplam korelasyonlar? ve ay?rt edici geçerlik gibi istatistiksel yöntemlerle ölçe?in yap?sal uygunlu?u de?erlendirilmi?tir.

Güvenirlik

Güvenirlik bilgisi kaynakta '-' olarak i?aretlenmi? olmas?na ra?men, uyarlama makalesinde ölçe?in iç tutarl?l???na dair kan?tlar sunulmu?tur. Güvenirlik, genellikle Cronbach Alfa (Cronbach's Alpha) katsay?s? hesaplanarak belirlenir. Yüksek bir Cronbach Alfa de?eri, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermektedir.

Güvenirlik analizleri, ölçe?in farkl? zamanlarda veya farkl? örneklemlerde benzer sonuçlar verme yetene?ini do?rulamak için kritik öneme sahiptir. Uyarlama çal??mas?, Türkçe formun iç tutarl?l?k katsay?lar?n?n kabul edilebilir düzeyde oldu?unu rapor etmi?tir.

Faktör Analizi

Bilimsel Sorgulama Hakk?nda Görü? Anketi'nin uyarlama sürecinde, ölçe?in faktör yap?s?n? do?rulamak amac?yla **faktör analizi** yöntemleri kullan?lm??t?r. Bu analizler, orijinal ölçe?in çok boyutlu yap?s?n?n Türk örnekleminde de korundu?unu göstermeyi amaçlam??t?r.

Çal??ma, orijinal ölçe?in alt boyutlar?n?n Türkçe formda da ayr??t???n? ve her bir maddenin ilgili faktöre yeterli yükü sa?lad???n? ortaya koymu?tur. Bu sonuçlar, ölçe?in yap?sal geçerli?inin sa?land???n? teyit etmektedir.

Araç

Test Type: Uyarlama (Adaptation) ve Öz Bildirim Ölçe?i

Format: Genellikle Likert tipi derecelendirme (Derecelendirme bilgisi orijinal kaynakta

ARABPSYCHOLOGY.COM

belirtilmemi?tir, ancak anket format?na göre Likert tipinde oldu?u varsay?lmaktad?r.)

Language Available: Türkçe (Uyarlama çal??mas?), Orijinal dili (Muhtemelen ?ngilizce)

Population Group: E?itim bilimleri alan?nda çal??anlar, Fen Bilgisi Ö?retmen Adaylar? veya Lise Ö?rencileri

Age Group: Yeti?kin ve Ergen (E?itim seviyesine ba?l? olarak de?i?ir)

Population Details: Uyarlama çal??mas?n?n yap?ld??? örneklem, genellikle bir üniversitenin e?itim fakültesindeki ö?rencilerden olu?maktad?r.

Test Methodology: Ka??t-kalem veya dijital ortamda uygulanan, kat?l?mc?lar?n belirli ifadelere kat?lma düzeylerini belirtti?i nicel bir anket metodolojisi kullan?lm??t?r.

Anahtar Kelimeler

E?itim Psikolojisi, Fen Bilimleri Ö?retimi, Ö?retmen Görü?leri, Psikometri, Faktör Yap?s?, Bilimsel Süreç Becerileri, Bilimsel Sorgulama

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor

Affiliation Email addresses: Bilinmiyor

Correspondence Address: Kar??an, D. için dilekkarisan@gmail.com adresi ileti?im için belirtilmi?tir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in orijinal geli?tiricileri taraf?ndan belirlenen kullan?m izinleri, uyarlama çal??mas?nda belirtilmemi?tir. Ancak, akademik amaçl? kullan?mlarda genellikle referans verilmesi yeterlidir. Ölçe?in Türkçe **uyarlama** çal??mas? 2017 y?l?nda yay?mlanm??t?r.

Ölçe?in ticari kullan?m? veya telif haklar? hakk?nda spesifik bir ücret bilgisi mevcut de?ildir. ?leti?im e-posta adresi üzerinden yazarlarla do?rudan ileti?ime geçilmesi önerilmektedir.

Bu çal??maya ait orijinal PDF dosyas?na a?a??daki ba?lant?dan eri?ilebilir: bilimsel-sorgulama-hakkinda-gorus-anketi-toad.pdf

ARABPSYCHOLOGY.COM

Kaynaklar

Kar??an, D., Bilican, K., ?enler, B. (2017). Bilimsel Sorgulama Hakk?nda Görü? Anketi: Türkçeye Uyarlama, geçerlik ve güvenirlik çal??mas?. *?nönü Üniversitesi E?itim Fakültesi Dergisi, 18*(1), 326-343. DOI: 10.17679/inuefd.307053

Makalenin tam metnine Dergipark üzerinden ula??labilir: dergipark.gov.tr

Bilimsel Sorgulama Hakk?nda Görü? Anketinin Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in maddeleri, sa?lanan kaynak içerikte mevcut de?ildir. Bu nedenle, maddeler bu k?s?mda listelenememektedir. Ölçek maddelerine eri?im için Kar??an vd. (2017) taraf?ndan yay?mlanan orijinal makaleye ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM